

Krajowa Rada Doradców Podatkowych oceniła projekt Ordynacji podatkowej i zgłosiła swoje uwagi - poinformował infor.pl

[Podatki \(https://kidp.pl/aktualnosci/podatki\)](https://kidp.pl/aktualnosci/podatki)

Krajowa Rada Doradców Podatkowych oceniła projekt Ordynacji podatkowej i zgłosiła swoje uwagi - poinformował infor.pl

Krajowa Rada Doradców Podatkowych przedstawiła swoją opinię do projektu ustawy – Ordynacja podatkowa oraz do projektu ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Ordynacja podatkowa. W ocenie Krajowej Rady projektodawca trafnie dostrzegł potrzebę przygotowania nowego kodeksu podatkowego, dostosowanego do zmieniających się zjawisk zachodzących w relacjach organ podatkowy – podatnik. Jednak mimo właściwych założeń przedłożony projekt nie odpowiada aktualnym wyzwaniom i problemom związanym ze stosowaniem obecnych przepisów. Zdaniem samorządu doradców podatkowych projektowi można postawić trzy podstawowe zarzuty: niewystarczającą ochronę praw podatnika, przeregulowanie oraz brak właściwych ram prawnych odpowiadających na postępującą cyfryzację procesów i automatyzację kontroli organów nad działalnością podatnika.

W trosce o dobro podatników, Krajowa Rada Doradców Podatkowych deklaruje gotowość współpracy nad obecnym projektem z Ministerstwem oraz Komisją Kodyfikacyjną.

„Po pierwsze, w projekcie można dostrzec ewidentną sprzeczność pomiędzy deklarowanym nadrzędnym celem projektu, czyli ochroną praw podatnika, a jego realizacją. Ten dysonans jest już widoczny na poziomie zasad ogólnych prawa podatkowego. Z jednej strony projekt wymienia aż 25 zasad i wiele z nich pojawia się w kodeksie po raz pierwszy. Niestety z drugiej strony nie sposób nie dopuścić się konkluzji, że w istotnej części zostały one pozbawione niezbędnej obudowy instytucjonalnej w przepisach szczegółowych lub zostały sformułowane w sposób bardzo zachowawczy. Oznacza to poważną niepewność, że w praktyce pozostaną jedynie papierowymi deklaracjami” – stwierdziła Krajowa Rada Doradców Podatkowych.

„ Takim przykładem jest zasada terminowego załatwiania spraw, wyrażona w projektowanym art. 23 § 1. Nie tylko nie została ona zoperacjonalizowana w dalszej części projektu, bo w rozdziale 2 działu III projektodawca nie przewidział żadnych sankcji dla organu lub narzędzi dla podatnika dochodzenia terminowego załatwienia sprawy. Również została ona rozmyta poprzez nakazanie organowi “podejmowania działań niezbędnych dla...” zamiast stwierdzenia wprost,

że ma on załatwiać sprawy terminowo” – stwierdzono w opinii.

Inny przykład wskazany przez KRDP to zasada ochrony uzasadnionych oczekiwań zobowiązanego zawarta w art. 20 § 2 projektu. Sprowadza się ona zazwyczaj, choć niewyłącznie, do respektowania przez organy utrwalonej praktyki interpretacyjnej. Jednak już w uzasadnieniu kodyfikatorzy dopuszczają możliwość zmiany praktyki organu w przypadku istnienia “mocnego uzasadnienia” takiej decyzji, które niewątpliwie zawsze będzie możliwe do przedstawienia. Co więcej, aby taka zasada nabrała realnego wymiaru, powinna jej towarzyszyć konkretna norma prawna mówiąca przykładowo o bezwzględnym zakazie zmiany wykładni przepisów ze skutkiem wstecznym.

Krajowa Rada Doradców Podatkowych podkreśla, że nieprzemyślana została kwestia relacji łączących zobowiązanego i organy podatkowe. Ustawodawca przeoczył już istniejący bardzo wysoki poziom podporządkowania podatników celom fiskalnym i istnienie szeregu instrumentów zabezpieczających i egzekwujących w sposób nadmierny zobowiązania podatkowe. Artykuł 34 pkt 3 projektu nakłada na zobowiązanego dodatkowo obowiązek współdziałania z organami, co niesie za sobą nie tylko rozliczne konsekwencje na płaszczyźnie kontroli podatkowej i postępowań podatkowych, ale jest też kardynalnym ograniczeniem wolności i praw obywatelskich, gdyż wspomniany zapis istotnie wykracza poza obowiązki obywatelskie określone w art. 84 Konstytucji.

KRDP podkreśla, że sama objętość projektu ustawy dowodzi, że projektodawcy w trakcie prac zatracili ideę stworzenia prostego i przejrzystego kodeksu. Bardzo wyraźnym i konkretnym przykładem przeregulowania projektu są chociażby przepisy dotyczące nadpłaty. W ocenie Krajowej Rady tak prosta operacja jak zwrot nadpłaty przy obecnym poziomie zaawansowania technicznoorganizacyjnego urzędów powinna być realizowana w przeciągu kilku dni, praktycznie bez udziału podatnika. Tymczasem projektodawcy pozostawili w projekcie instytucję stwierdzenia nadpłaty.

Kolejnym przykładem nadmiernego rozpisania się kodyfikatorów jest wprowadzenie przepisów regulujących umowę o współdziałaniu, która z uwagi na brak atrakcyjnych korzyści dla obu stron, prawdopodobnie pozostanie instytucją martwą. Należy w tym miejscu również wspomnieć o przepisach dotyczących identyfikacji i ewidencji podatników, które przewidują stworzenie nowego rejestru teleinformatycznego, mimo że pożądane funkcjonalności mogą być osiągnięte przy wykorzystaniu przez administrację podatkową obecnych systemów.

Zdaniem KRDP, projekt nowej ordynacji nie tworzy ram prawnych odpowiadających na wyzwania przyszłości, którymi są postępujące informatyzacja, digitalizacja procesów i automatyzacja kontroli. Jedyne zmiany wpisujące się w ten postulat dotyczą elektronicznej komunikacji pomiędzy organem a podatnikiem. Jednak w praktyce przez m.in. narzucenie zbyt wymagających obowiązków na małe podmioty, czy wprowadzenie automatycznego, elektronicznego przesyłu zawiadomień bez możliwości potwierdzenia, że dana osoba została faktycznie powiadomiona, stwarzają one dla podatnika więcej potencjalnych zagrożeń niż

korzyści.

„Zmiany takie jak raportowanie w formie jednolitego pliku kontrolnego, czy mechanizm STIR, dają organom podatkowym bardzo dużą wiedzę, a także pozwalają na szybkie i skuteczne działanie. Powinny być one jednak równoważone ograniczaniem nadmiarowych obowiązków administracyjnych podatników i usprawnianiem postępowań, a także wprowadzaniem narzędzi pozwalających na rzeczywistą ochronę praw i interesów podatników na wypadek nadużyć administracji” – informuje KRDP.

Podsumowując, w ocenie Krajowej Rady projekt kompleksowych zmian w Ordynacji podatkowej jest potrzebny, jednak przedłożony dokument zdecydowanie wymaga ponownej i gruntownej analizy, już na poziomie kierunkowym. KRDP nie wszystkie zmiany ocenia krytycznie, wiele, jak na przykład wprowadzenie konsensualnych metod załatwiania spraw podatkowych, postrzegam bardzo dobrze.

Krajowa Rada Doradców Podatkowych deklaruje chęć aktywnej współpracy nad obecnym projektem z Ministerstwem oraz Komisją Kodyfikacyjną.

- „Jesteśmy przekonani, że bogate doświadczenie i wiedza środowiska doradców podatkowych mogą okazać się pożyteczne przy doskonaleniu tak doniosłego i złożonego aktu prawnego, jakim jest Ordynacja podatkowa” – podkreśla prof. Adam Mariański, Przewodniczący Krajowej Rady Doradców Podatkowych.

<https://ksiegowosc.infor.pl/podatki/ordynacja-podatkowa/2752236,Projekt-Ordynacji-podatkowej-w-ocenie-samorzadu-doradcow-podatkowych.html>

Wiesława Moczyłowska, Rzecznik Prasowy Krajowej Rady Doradców Podatkowych.